

населението в епархията. Първенците и владиката посегнали дори върху даренията на софийското мъжко училище. За това разказва една препечатка от вестник „La presse d Orient“ в „Цариградски вестник“. Според нея българското училище „придобило доход 120 000 гроша още преди една година“⁶. Това дарение било записано в завещанието на Г. Симонович. От него 60 000 „се употребиха за зданието на една църква и понеже тази църква не е довършена поискаха и другите 60 000 гроша да употребят. Сава Филаретов, обаче, се възпротивява, за да може с останалата сума да се построи втори етаж на училищната сграда, която била малка за многото ученици. Тази информация се потвърждава и от текста на писмо от Филаретов до Найдено Геров в Пловдив от 23 януари 1859 г.⁷

Два месеца по-късно, отново върху страниците на „Цариградски вестник“, от дописката на Върбан Михов разбираме, че „градоначалниците“ в София „[в]зели единодушно да се съветуват и задружно да действат за общото добро. В последното си заседание они братски се сговорили, че това лето 1. ще започнат да достройват своята соборна църква „Святаго краля Стефана“; 2. ще дигнат още един кат от сегашното българско училище и 3. ще строят отново здание за особно девическо училище“⁸.

През 1859 г. работата по храмовия строеж продължила със същите темпове и разходване на много средства. От лятото на 1856 г. до есента на 1860 г. за заплати, „масариф мутвачки“ (кухненски разходи) и строителни материали били изразходвани над 600 000 гроша⁹. Разбирателството между градските първенци било преустановено, развихрили се скандали между тях заради обвинения в присвояване на църковни пари, което буквално спряло работата. Майстор Петър Казов замразил строежа, като върху почти готовия храм поставил седловидно покритие и керемиди.

Две години по-късно, през пролетта на 1863 г., софийските първенци провели спешно събрание и решили да довършат църквата. За това получаваме значително по-обстоятелствена информация от дописката на Божко Станимиров от София до в. „Съветник“. На 7 юни 1863 г. той съвсем справедливо отбелязва, че на всички е известно „как от 6-7 години насам се е започнало построяването на съборната църква... „Св. Крал Милутин“, различни обстоятелства забавят досега донеправянето ѝ ... Тази година събратята ни ... условиха са с майстор (Иван) Хр. Стоянов, Троянев (Боянин) от Брацигово кой да доизкара църквата със сводове, като развали дървения ѝ покрив така от априля с.г. са захвана строежа ѝ¹⁰. Съгласно контракта понататък в дописката става ясно, че майсторът дал обещание за Димитровден (26 октомври) да завърши църквата. В действителност той премахнал временния пок-